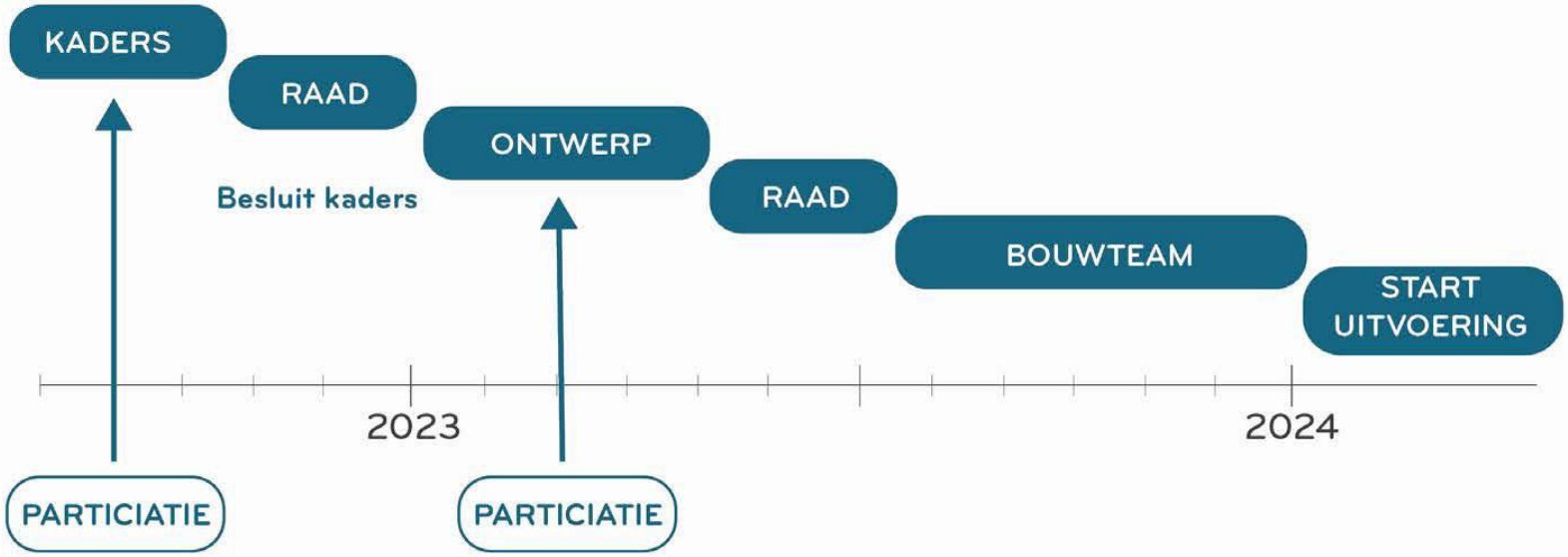

HERINRICHTING MARKT | WINTERSWIJK

OKRA LANDSCHAPSARCHITECTEN

1 DECEMBER 2022

PLANNING EN PROCES

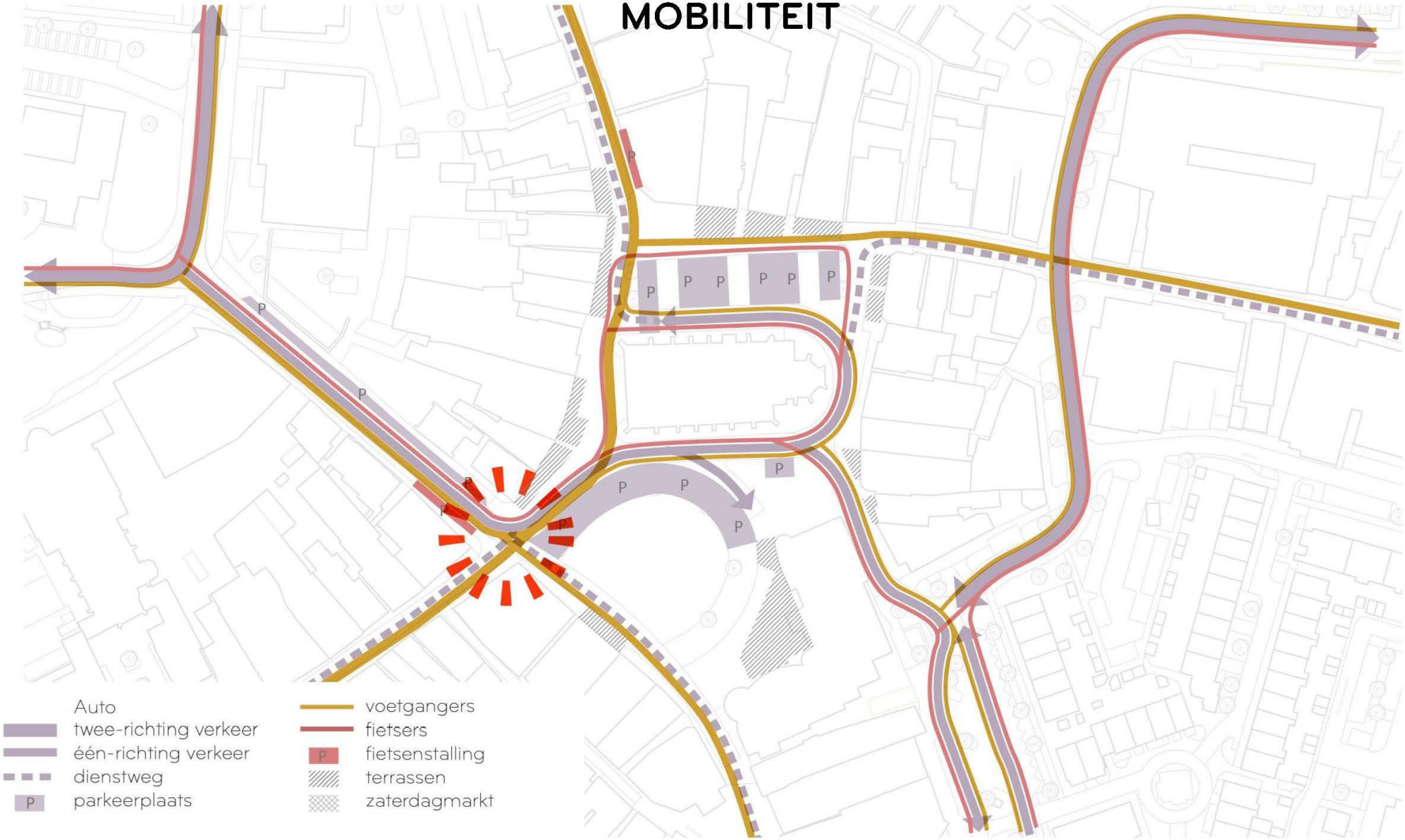
1:1 gesprekken met sleutelfiguren

Participatiesessie met direct belanghebbenden en aanwonenden

Winterswijkbrede informatieavond

AANLEIDING

MOBILITEIT

Auto
twee-richting verkeer
één-richting verkeer
dienstweg
P parkeerplaats
voetgangers
fietsers
P fietsenstalling
terrassen
zaterdagmarkt

HITTESTRESS

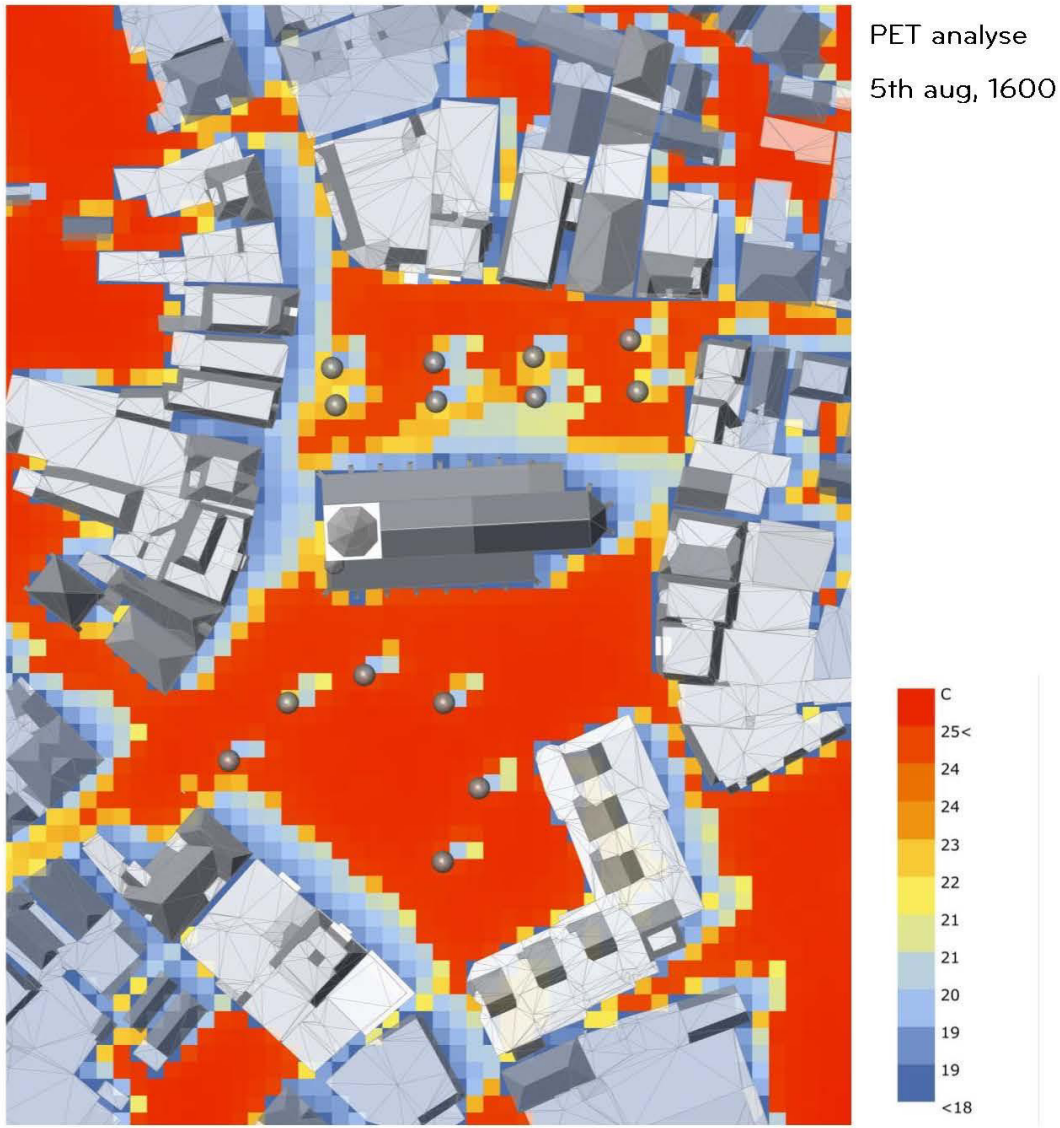
Schaduwanalyse

5th aug, 24hr

PET analyse

5th aug, 1600

TOEGANKELIJKHEID

voorrangsweg voor auto's
parkeerzone voor auto's
toegankelijke straat en gebied
fietsenstalling
informele fietsenstalling

SFEERVOL EN SFEERLOOS

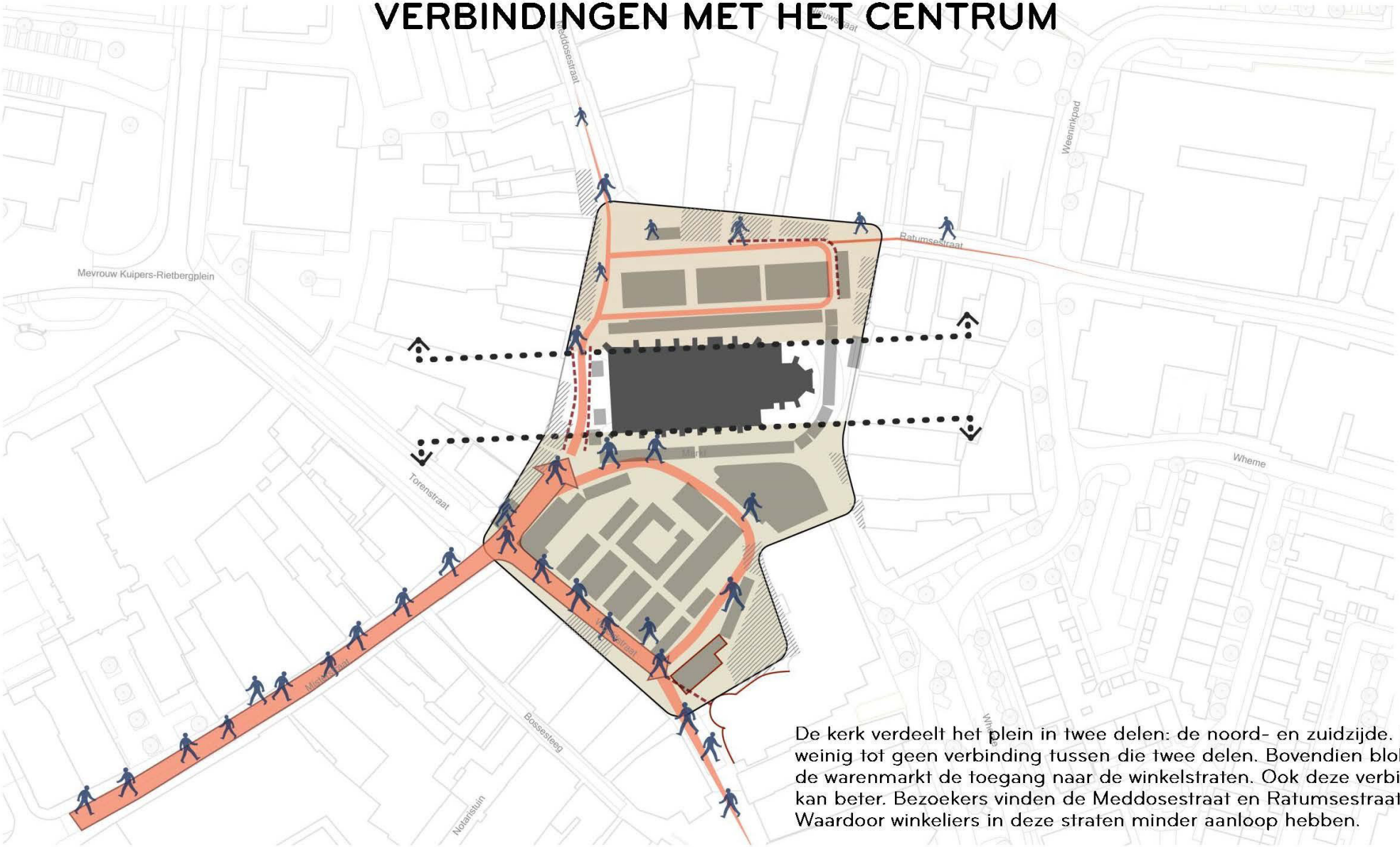

VERBINDINGEN MET HET CENTRUM

De kerk verdeelt het plein in twee delen: de noord- en zuidzijde. Er is nu weinig tot geen verbinding tussen die twee delen. Bovendien blokkeert de warenmarkt de toegang naar de winkelstraten. Ook deze verbinding kan beter. Bezoekers vinden de Meddosestraat en Ratumsestraat niet. Waardoor winkeliers in deze straten minder aanloop hebben.

DOEL EN DOELSTELLINGEN

HET CENTRUM IS HET HART VAN ONS DORP

Dit is vitaal en klopt vol warmte voor iedere bezoeker. Deze levendigheid maken we met elkaar.

AANLOOPSTRATEN EN FUNCTIEPROFIELEN

"Er is nog zoveel meer! Ontdek de leukste straatjes van Winterswijk!"

MARKTTERREIN

"Het marktplein is het hart van het dorp, een prettige plek om te verblijven, daar kom je thuis!"

BEREIKBAARHEID

"Winterswijk is gastvrij en voor iedereen goed bereikbaar"

SAMEN ONDERNEMEN

"Het centrum (als geheel) is een dagattractie waar mensen graag consumeren, met ruimte voor ondernemers"

BELEVING IN HET CENTRUM

"Het echte Winterswijk, waar je als gast weggaat met een glimlach en graag terug wilt komen"

PROCES:

- **2020:** Start opgave centrum
- **14 september:** Kick-off bijeenkomst 'Toekomst van de stenen winkel'
- **Vanaf november:** Werkgroep aan de slag
- **24 februari 2021:** Hart van Wenters LIVE
- **24 augustus:** Behandeling centrumvisie in college

2020 | JULI | SEPT | OKT | NOV | DEC/JAN | FEB | APR/JUNI | AUG | SEPT

- **6 juli 2020:** Ontbijtsessie belangenorganisaties
- **8 oktober 2020:** Politiek forum
- **december/ januari:** Strategisch raamwerk
- **20 april en 28 juni:** Checksessie centrumvisie
- **23 september:** Behandeling centrumvisie raad

PROJECTEN:

- *Het Vrijheidspark*
- *Het Cultuurkwartier*
- *Herinrichting van de Markt*
- *Herontwikkeling Zonnebrink*

BELEIDSTHEMA'S:

- *Duurzaamheid*
- *Groenstructuur en Klimaatadaptatie;*
- *Winterswijk drempelvrij;*
- *Cultuur en Erfgoed*
- *Omgevingsvisie en omgevingsplan*

KANSENKAART:

- *Kerkenvisie*
- *Hotel Centraal*
- *Whemerbeek*

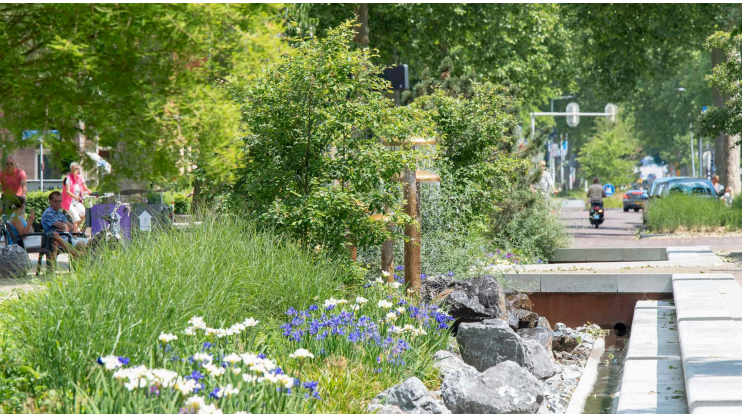
DOEL EN DOELSTELLINGEN

MARKT WINSTERSWIJK

- **Meer levendigheid en reuring,** ook op dagen dat er geen warenmarkt is, zodat de verblijfsduur van inwoners en bezoekers wordt verlengd.
- **Aandacht voor groen en klimaat,** zodat het plein klaar is voor de toekomst.
- **Een toegankelijke inrichting,** zodat alle bezoekers - ongeacht leeftijd of beperking - de markt kunnen bezoeken.
- **Een goede verkeersinrichting**, zodat het plein een aantrekkelijke inrichting krijgt en iedereen veilig gebruik kan maken van het plein.
- **Een betere verbinding tussen de noord- en zuidzijde van het plein,** zodat de twee 'losse' pleinen meer één geheel worden.
- **Een betere verbinding met de winkelstraten**, zodat mensen na hun bezoek aan de Markt ook verleid worden om de aanliggende straten in te lopen.
- **Een passende invulling van de kerk,** zodat deze ook een mooie aanvulling wordt op alles wat zich buiten op de Markt afspeelt en de verblijfsduur wordt verlengd.
- **Een sterk samenspel tussen alle functies op de Markt (warenmarkt, horeca, winkels, Volksfeest),** zodat ze passen en elkaar aanvullen.
- **Een duidelijke en onderscheidende aanvulling op het centrum,** zodat voor bezoekers en inwoners duidelijk is waar men moet zijn voor welk aanbod.

Kernwaarden die daarbij meegegeven zijn: **gastvrijheid, ontmoeten, het verhaal van Winterswijk (identiteit), thuiskomen, altijd iets te doen en ongedwongenheid.**

ONTWERPVISIE OKRA

DESIGNING

MEANINGFUL

PLACES

OKRA

DE MARKT VAN WINTERSWIJK

FLEXIBELE LEEGTE

ONTWERPVISIE VAN OKRA

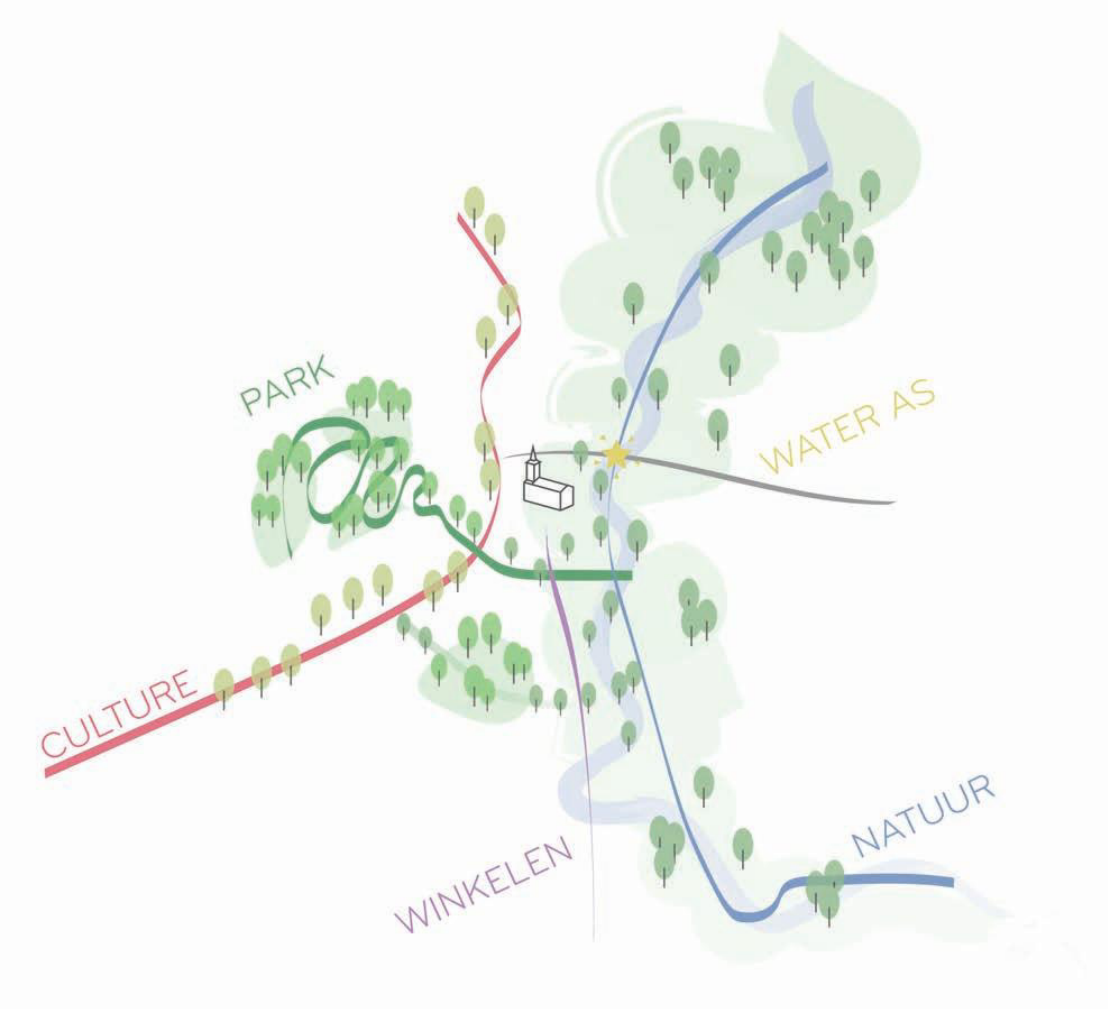
CENTRUM WINSTERSWIJK

TORENSTRAAT
Torenstraat als **groene loper** die Vrijheidspark met Markt en winkelstraten verbindt.

RATUMSESTRAAT
Ratumsestraat als toegang tot de Markt en **verbinding tussen Markt en Whemerbeek**.

MEDDOSESTRAAT & MISTERSTRAAT
Samenhangende **doorgaande lijn** met Misterstraat die natuurlijk langs Markt en kerk loopt. Inrichting die **cultuurlijke kwaliteit** historische centrum Winterswijk benadrukt.

WOOLDSTRAAT
Vergroende winkelstraat met lokale publieke zitgelegenheid gekoppeld aan **bijzondere plekken** (Bossesteeg/varkensmarkt, Wilinkstraat en Wooldstraat) die een koppeling maken met de Wheme en Misterstraat via **Notaristuin**.

ONTWERPVISIE VAN OKRA

MARKT

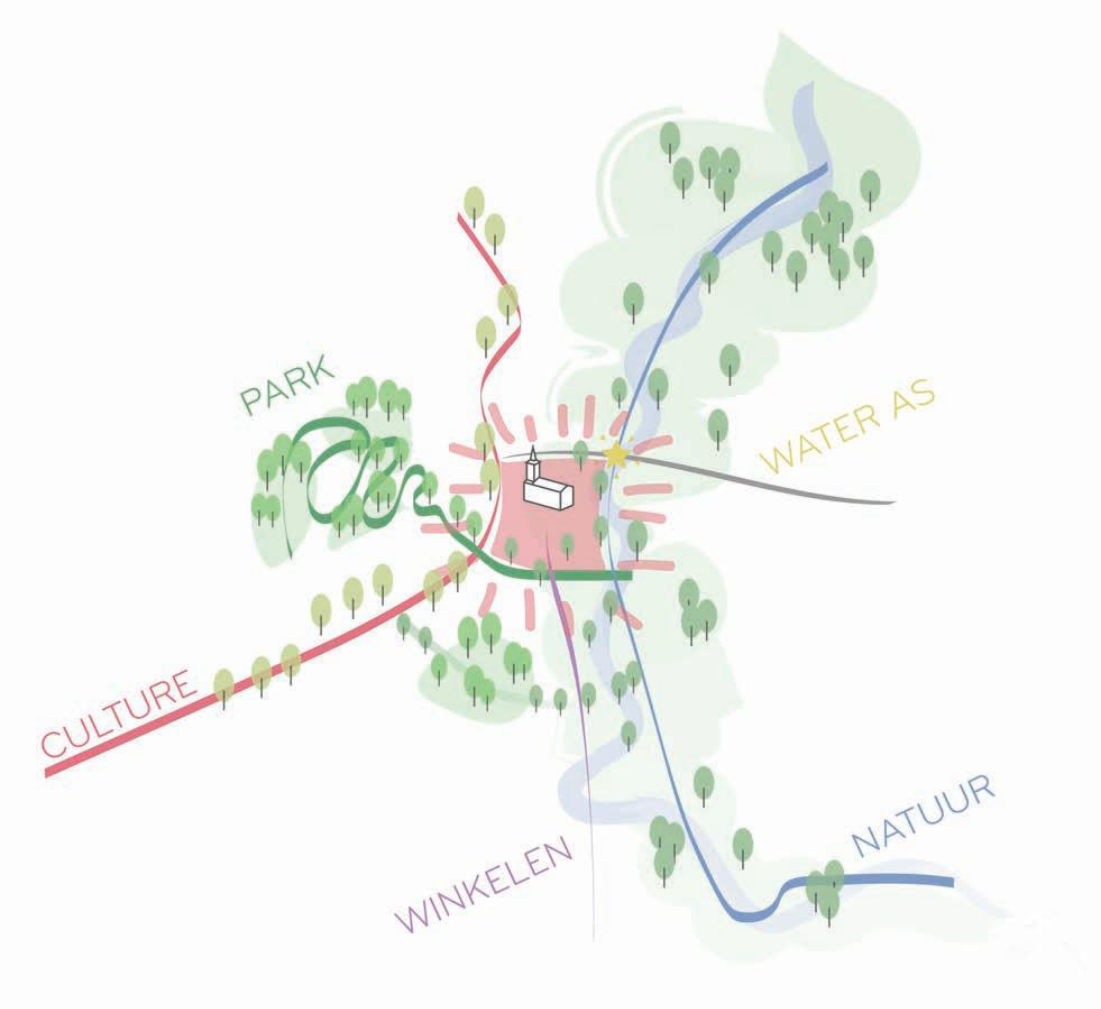
Een plein waar Winterswijk samenkomt

Cultuur en natuur

Heden en verleden

Bewoner en bezoeker

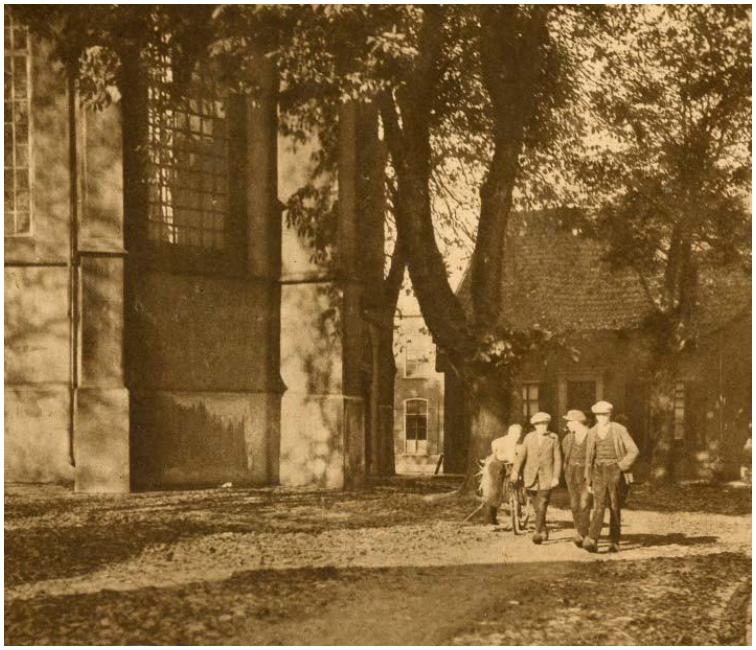
Jong en oud

HOE HET VROEGER WAS

KERK ALS HET MIDDELPUNT VAN VIER STRATEN

HOE HET VROEGER WAS

HET VERDWIJNEN VAN DE BOMEN

22 DECEMBER 1939, Graafschapbode

De oude boomen van de markt te Winterswijk verdwijnen. — Zooals wij reeds in ons vorig nummer mededeelden, worden thans de oude boomen op het Marktplein te Winterswijk gerooid.
Het verdwijnen van deze boomen zal ongetwijfeld een geheel ander aspect aan dit bekende dorpsdeel geven.
Hierbij een foto van. deze werkzaamheden.
Groot en massief komt thans de oude kerk op het Marktplein naar voren.

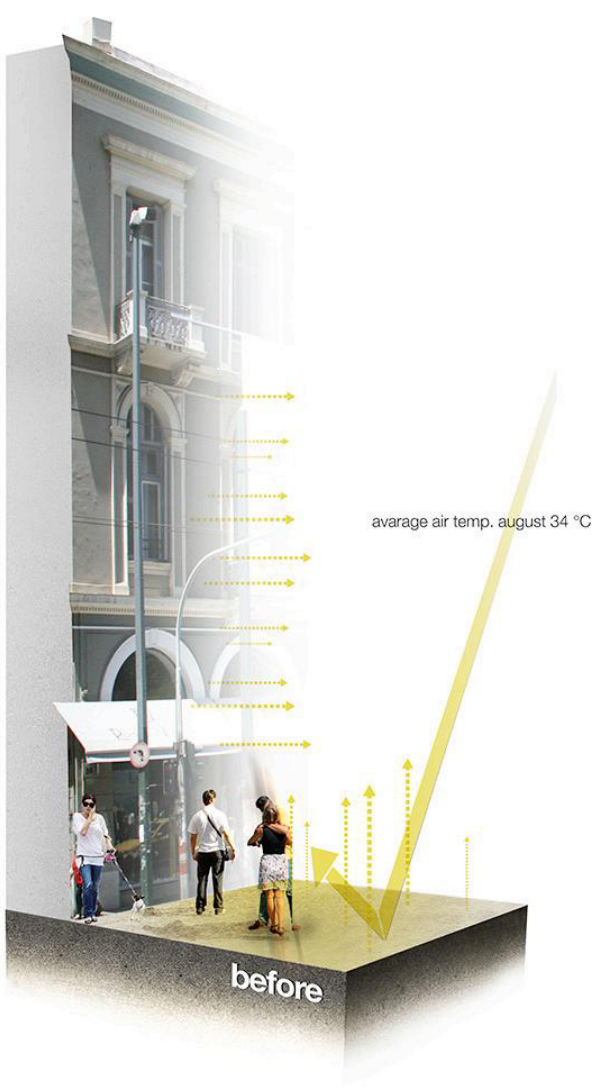
HOE HET VROEGER WAS

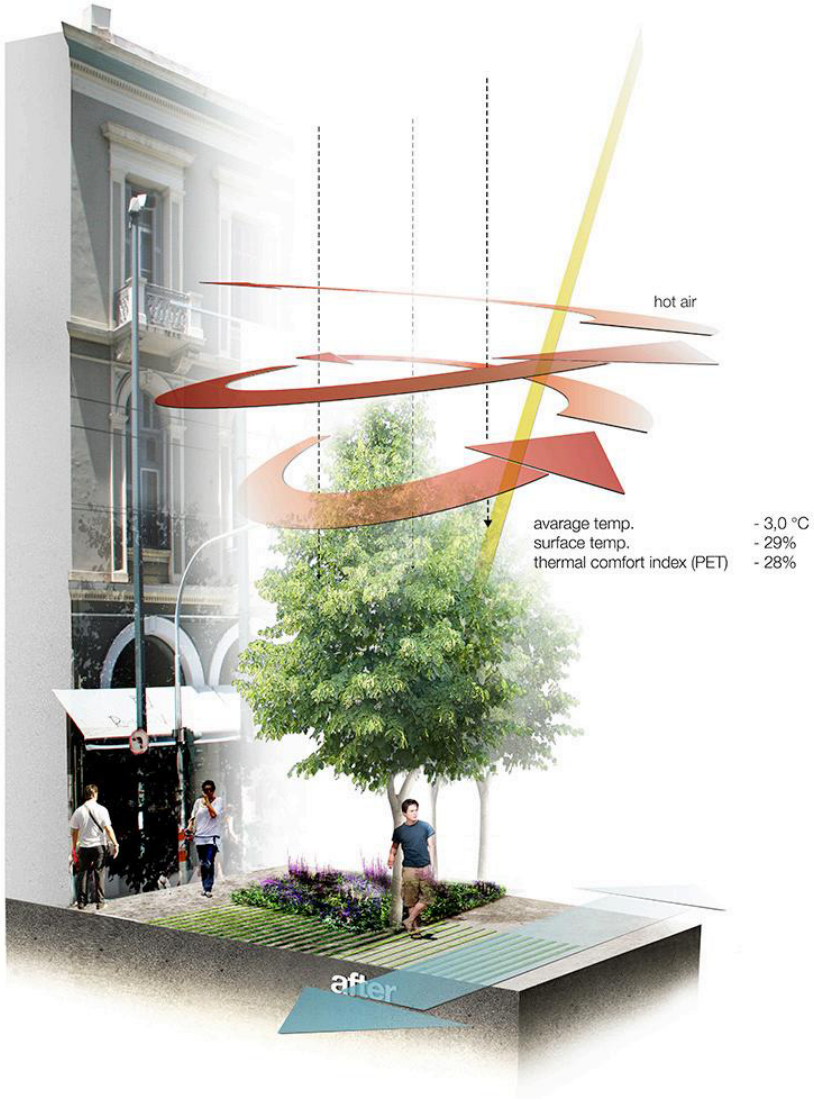
SLOOP VAN GEBOUWEN IN JAREN '60 – '70

KLIMAATADAPTATIE

PARTICIPATIEPROCES

PARTICIPATIEPROCES

MARKT WINSTERSWIJK

De afgelopen periode (sept tot dec 2022) hebben we een participatieproces gevolgd met als doel:

- Breed ophalen van informatie om te komen tot kaders. formuleren.
- Iedereen is in gelegenheid om aandachtspunten in te brengen.

Dit hebben we gedaan door:

- Gesprekken belangenorganisaties: ABH city, Marktvereniging, KHN Winterswijk en Vereniging Volksfeest. (september tot december 2022)
- Inspiratie excursie naar Hengelo en Nijverdal met ondernemers, lid werkgroep inclusie, specialisten van de gemeenten en bestuurders (14 oktober 2022).
- Participatieavond voor zakelijk belanghebbende (31 oktober 2022)
- Gesprek warenkooplieden (7 november 2022)
- Participatieavond voor gebruiksbelang (7 november 2022)
- Schoolopdracht GKC leerlingen (september tot november 2022)
- Interne expertsessie binnen de gemeente (10 november 2022)
- Bezoekersonderzoek weekmarkt 2022

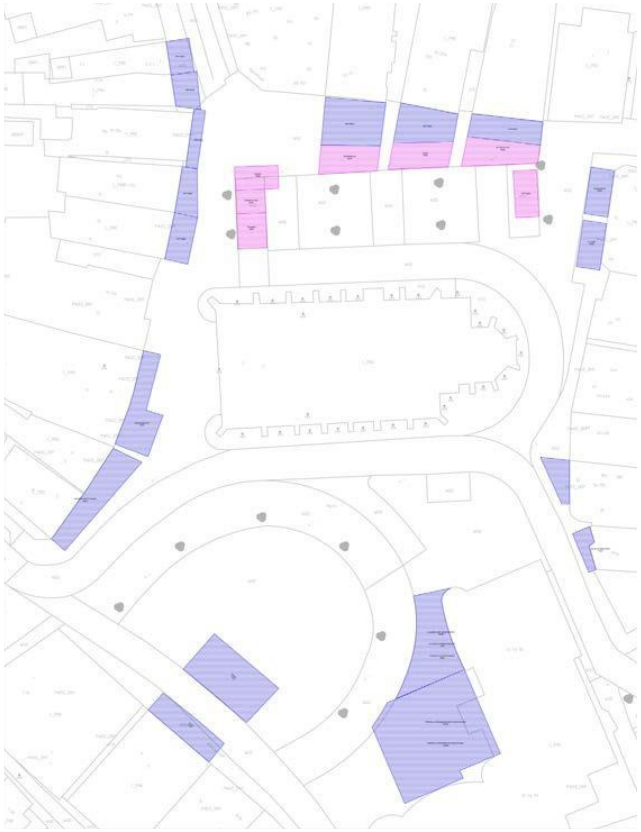
PARTICIPATIEPROCES

VOLKSFEEST OP HET PLEIN

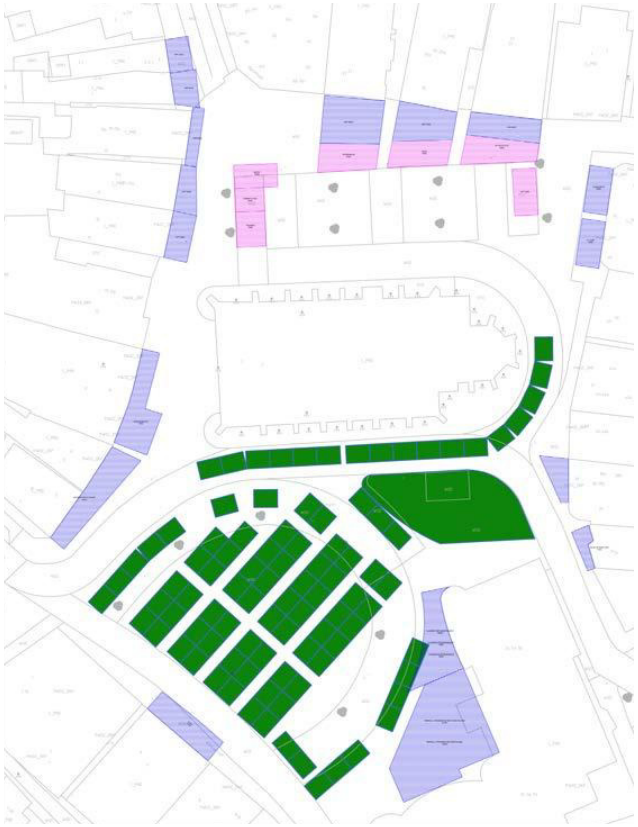

PARTICIPATIEPROCES

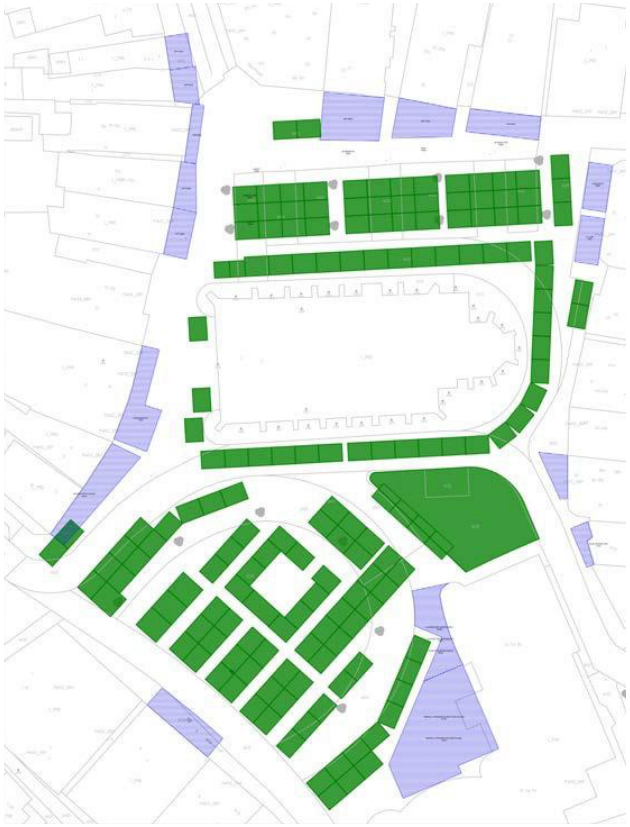
RUIMTEGEBRUIK HORECA – WOENSDAGMARKT - ZATERDAGMARKT

GEEN MARKT

WOENSDAGMARKT
1400M2 STALLS

ZATERDAGMARKT
2317M2 STALLS

Market *Terrace* *Terrace from apr to oct*

PARTICIPATIEPROCES

RUIMTEGEBRUIK HORECA – WOENSDAGMARKT - ZATERDAGMARKT

sound solution

Soundsolution Audio and vision B.V.
Snelliusstraat 14
7602 ED Winterswijk
www.soundsolution.nl

Schetsontwerp Markt Winterswijk nieuwe situatie 2020/2021

REVISIONS		
	MM/DD/YY	REMARKS
1	21-09-2020	Rob Kamers
2	-/-/-	--
3	-/-/-	--
4	-/-/-	--
5	-/-/-	--

SO 01

Het doel is kaders voor de Markt. Welke onderwerpen verwacht je terug in de kadernota?

Het doel is kaders voor de Markt. Welke onderwerpen verwacht je terug in de kadernota?

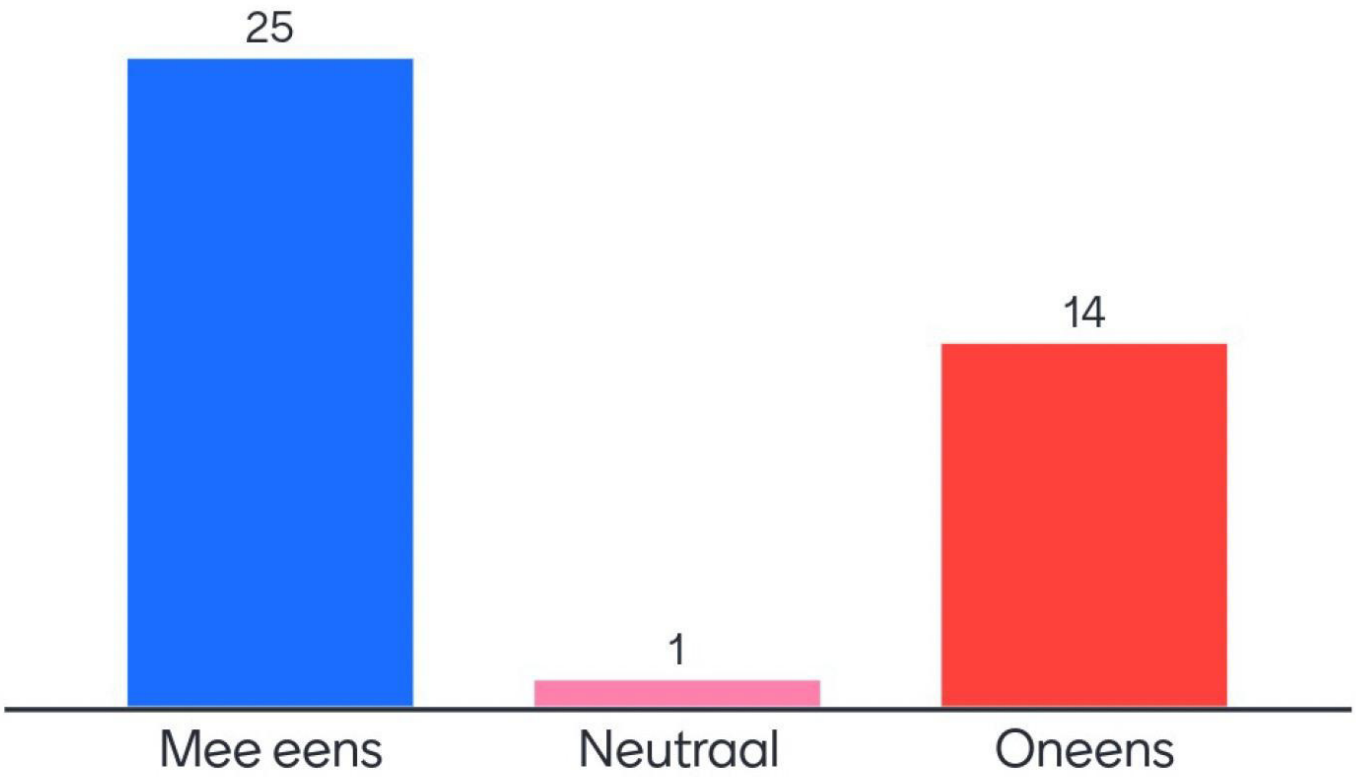

Het doel is kaders voor de Markt. Welke onderwerpen verwacht je terug in de kadernota?

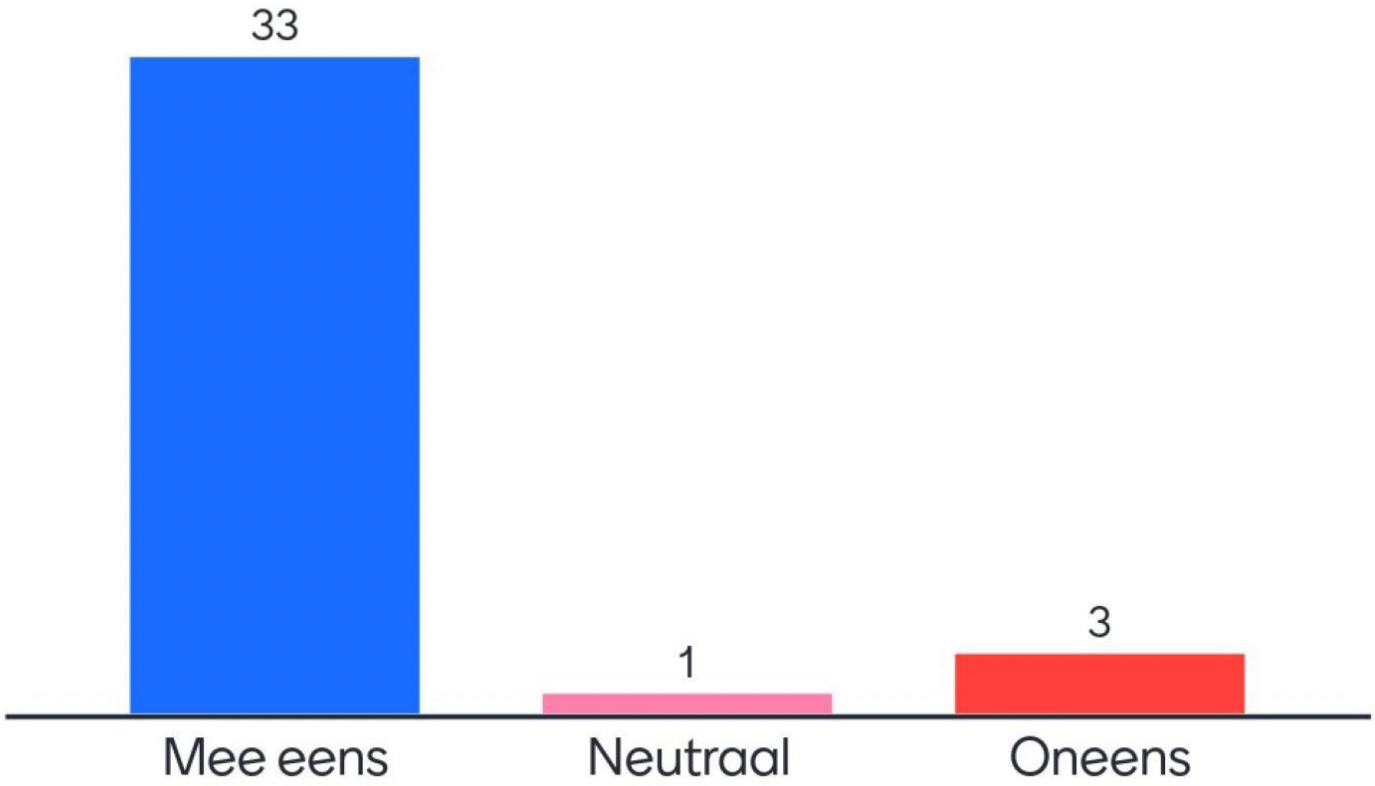

DOORGAANDE WEG OVER DE MARKT

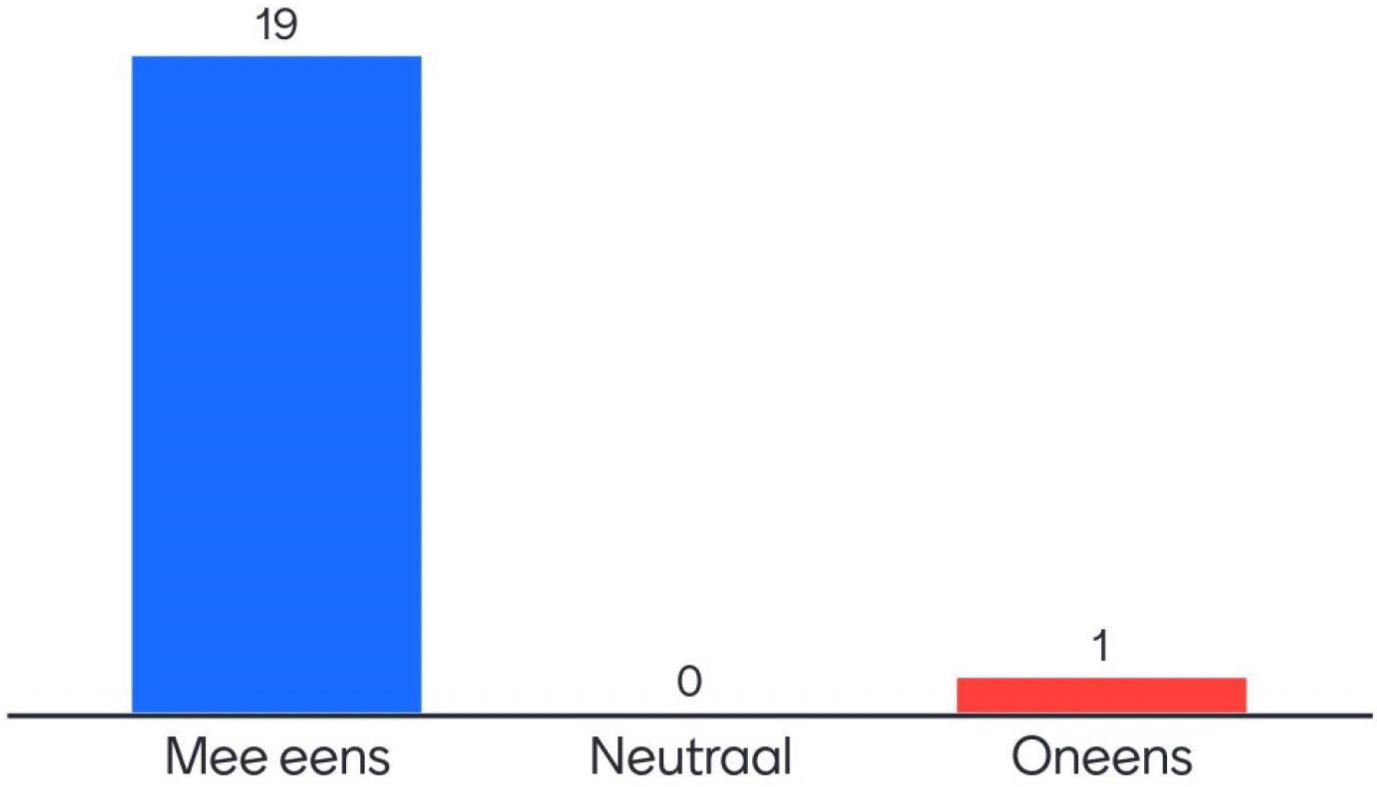
7. De nieuwe Markt wordt afgesloten voor doorgaand autoverkeer. Wel blijft de markt bereikbaar voor bevoorrading, bestemmingsverkeer en nooddiensten.

7. De nieuwe Markt wordt afgesloten voor doorgaand autoverkeer. Wel blijft de markt bereikbaar voor bevoorrading, bestemmingsverkeer en nooddiensten.

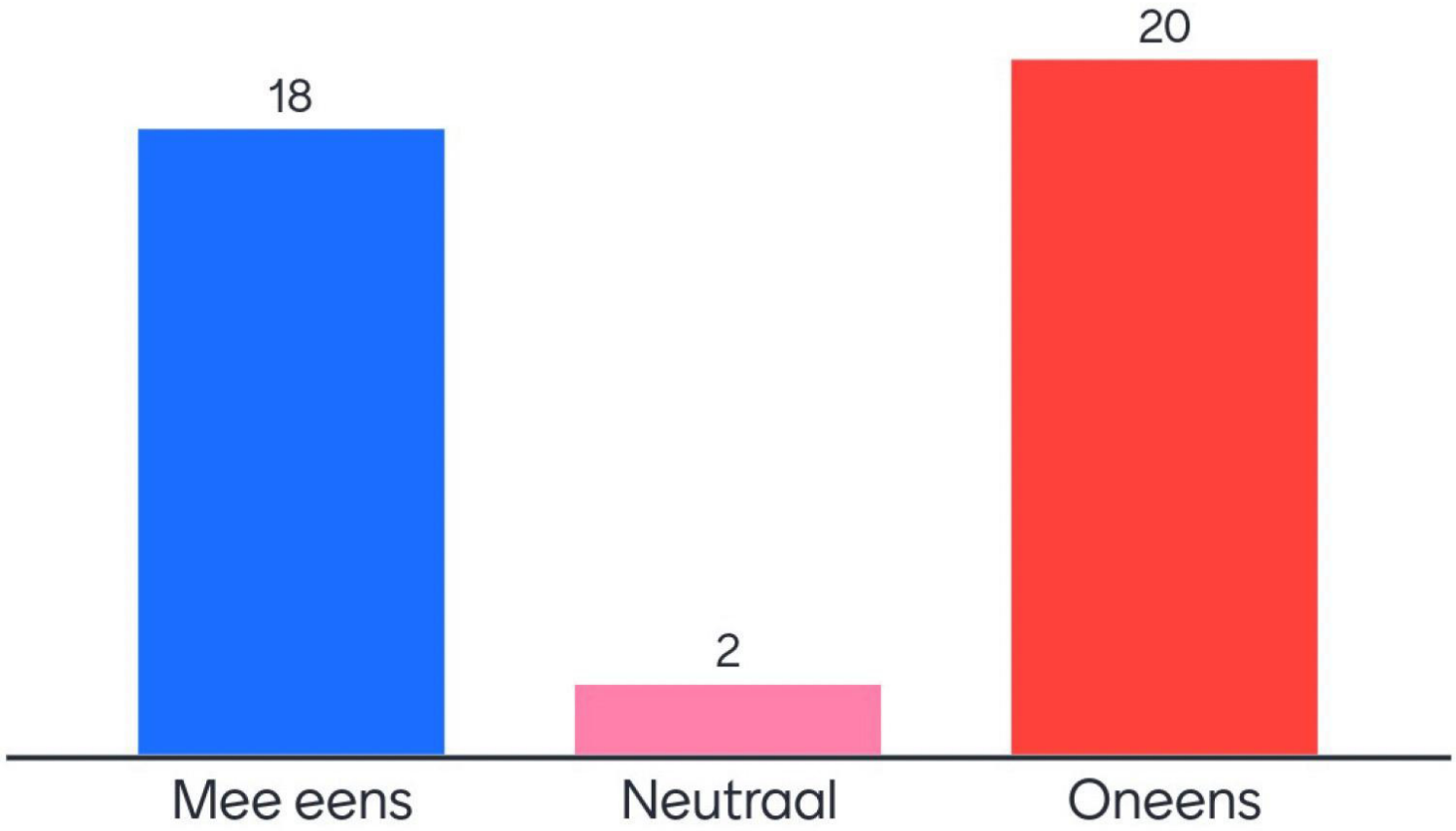

7. De nieuwe Markt wordt afgesloten voor doorgaand autoverkeer. Wel blijft de markt bereikbaar voor bevoorrading, bestemmingsverkeer en nooddiensten.

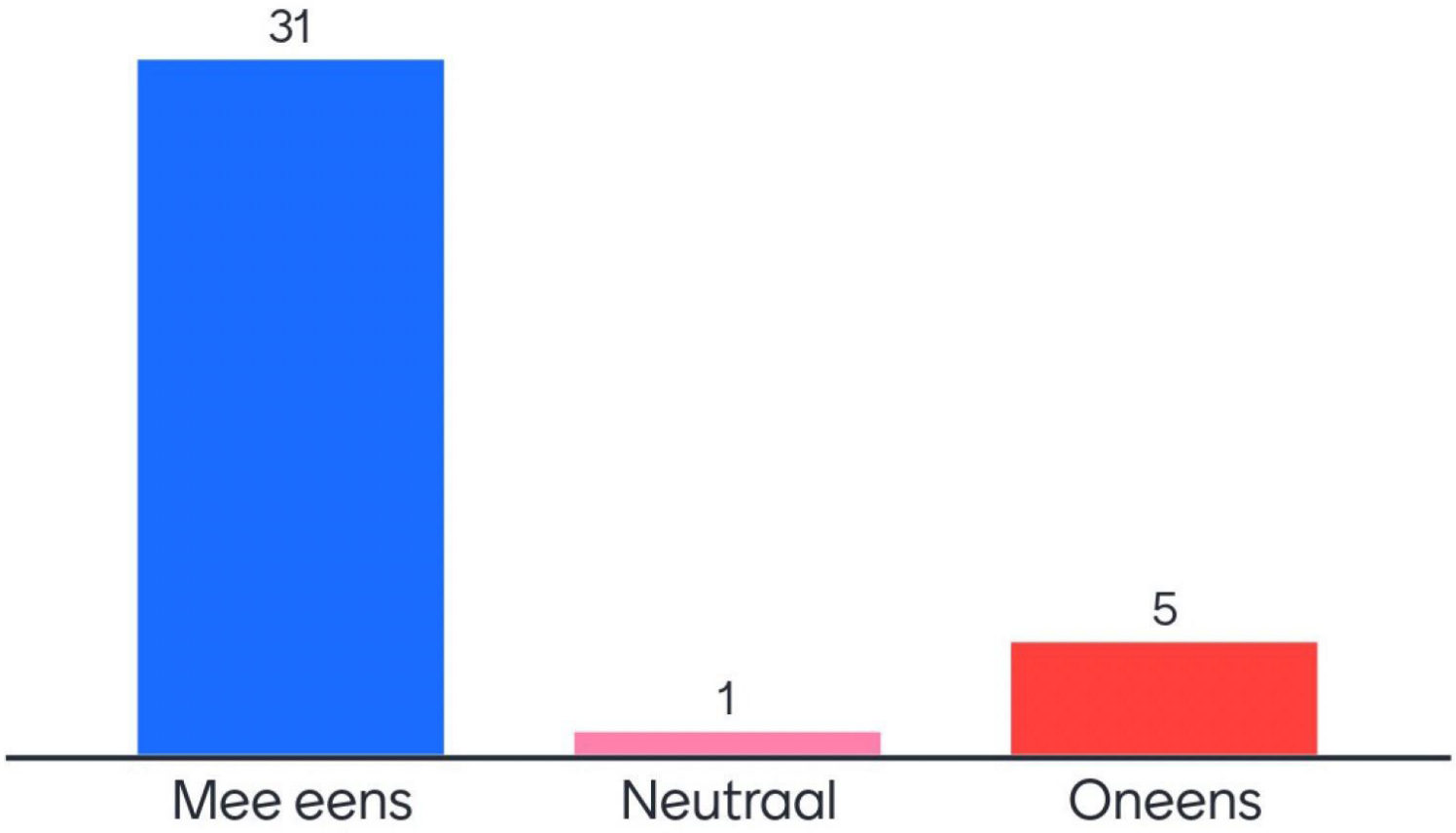

PARKEERPLAATSEN OP DE MARKT

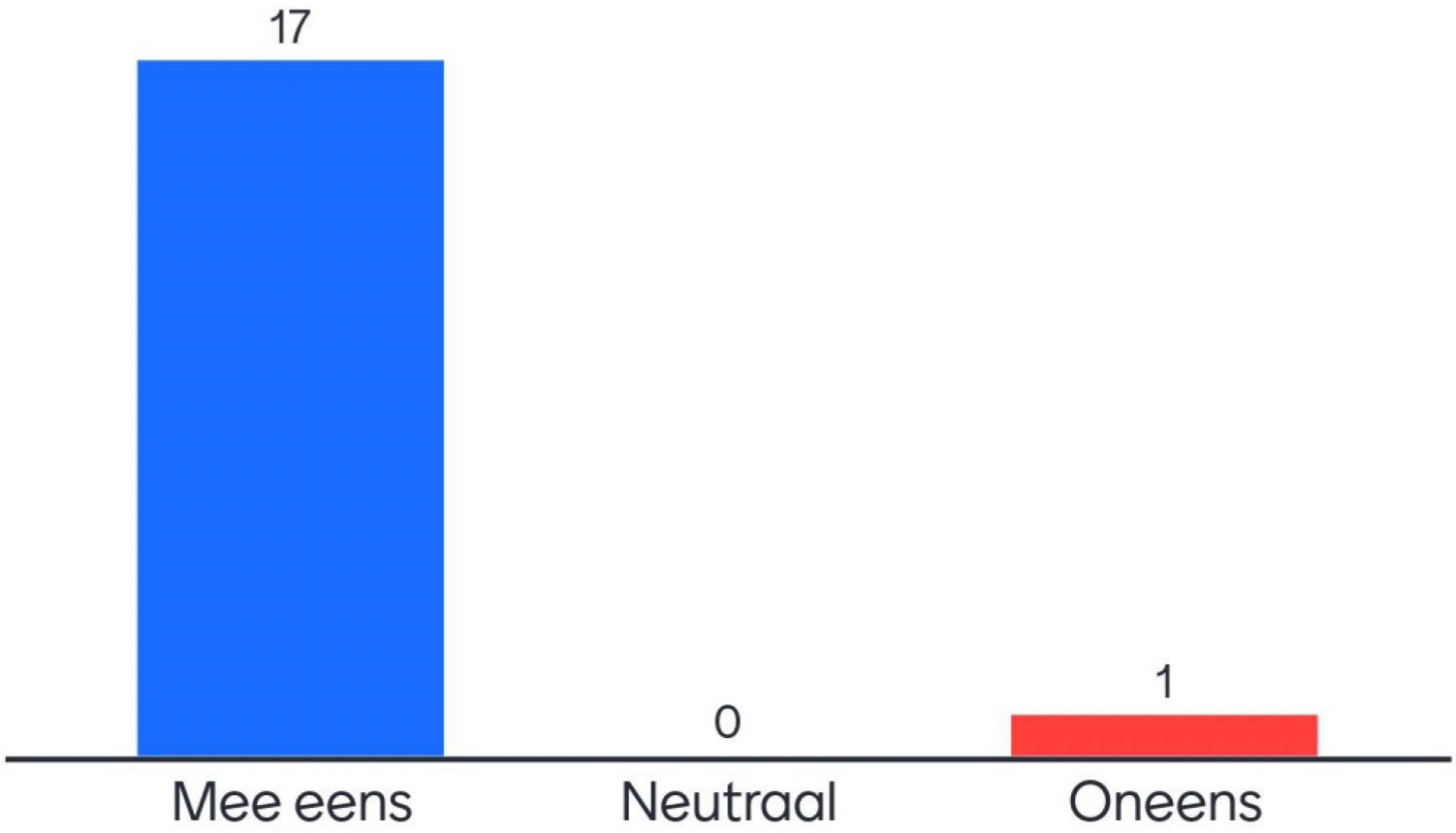
8. Alle bestaande parkeerplaatsen op de Markt worden verwijderd.

8. Alle bestaande parkeerplaatsen op de Markt worden verwijderd.

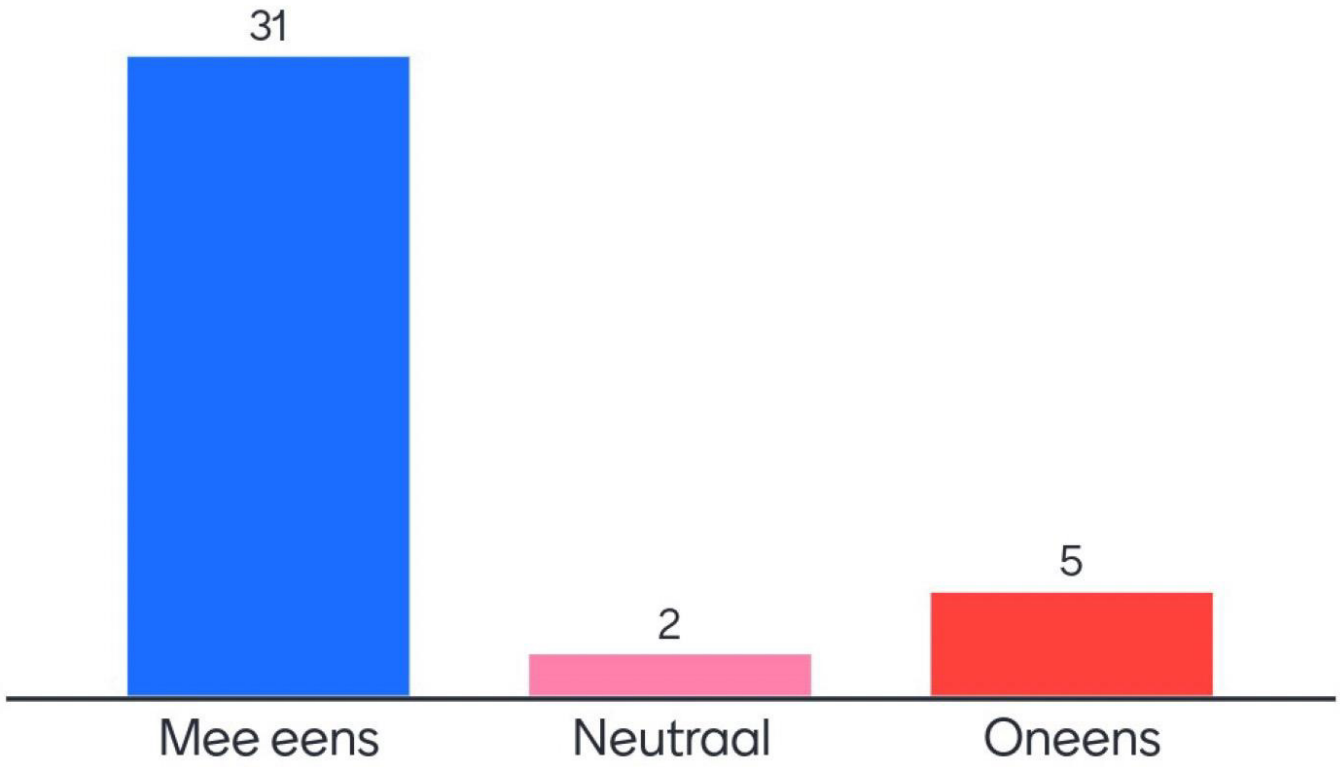

8. Alle bestaande parkeerplaatsen op de Markt worden verwijderd.

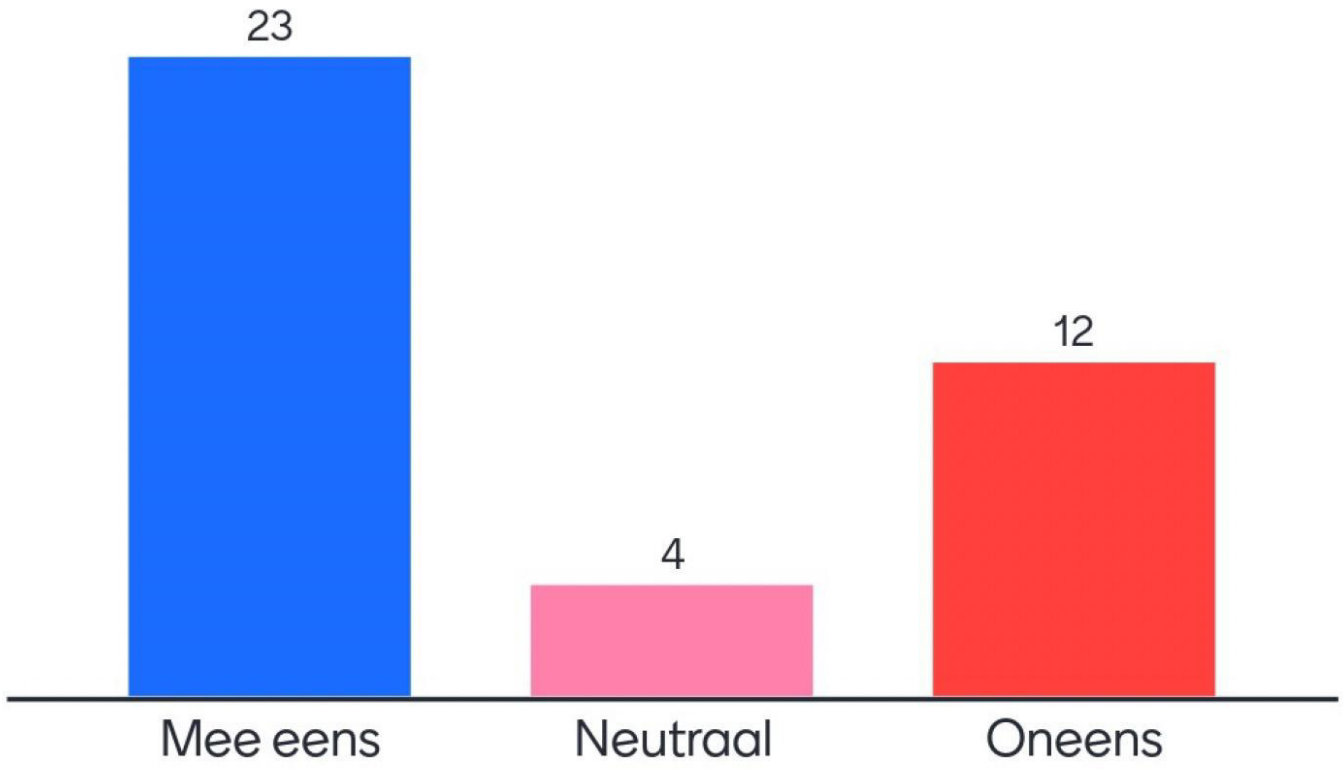

WEEKMARKT

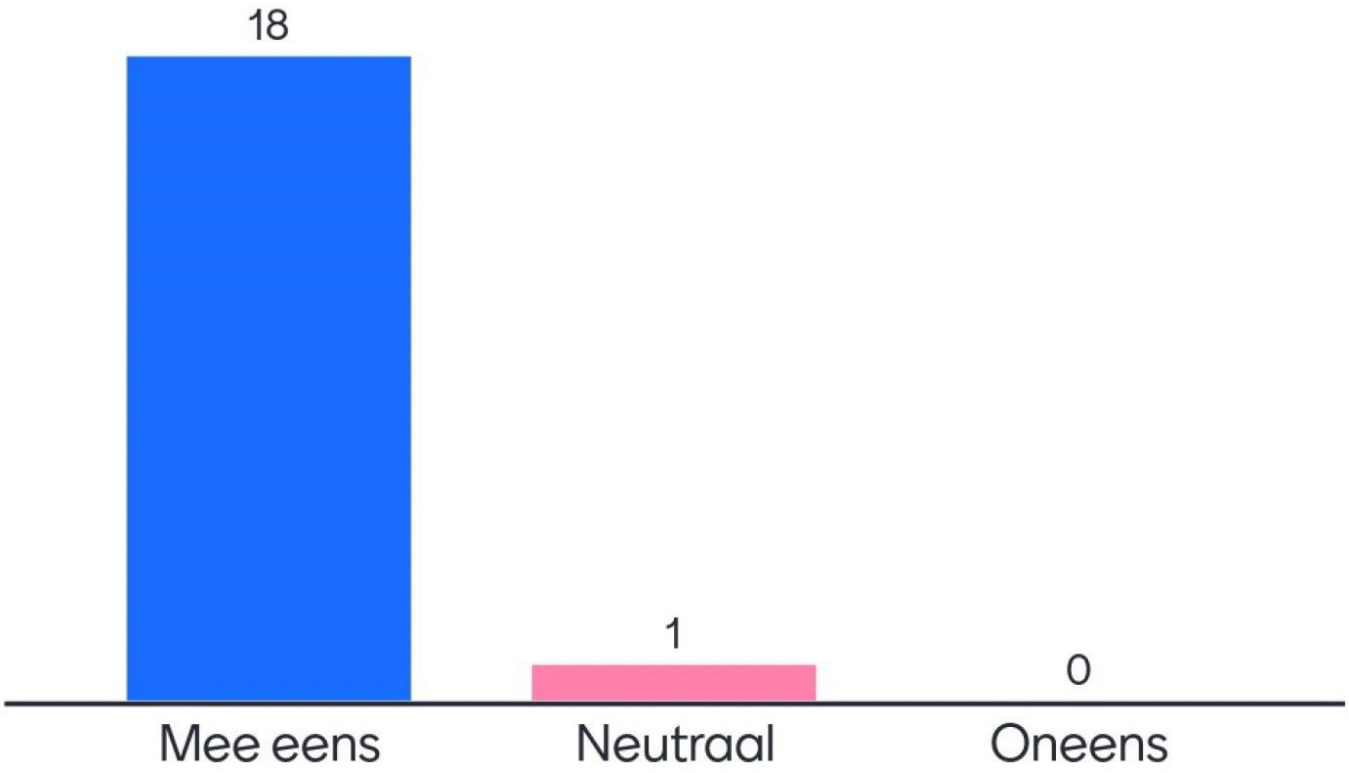
3. De weekmarkt blijft als functie mogelijk op de Nieuwe Markt en in de Torenstraat, maar wel in een andere marktopstelling. Geen heilige huisjes.

3. De weekmarkt blijft als functie mogelijk op de Nieuwe Markt en in de Torenstraat, maar wel in een andere marktopstelling. Geen heilige huisjes.

3. De weekmarkt blijft als functie mogelijk op de Nieuwe Markt en in de Torenstraat, maar wel in een andere marktopstelling. Geen heilige huisjes.

BESLISPUNTEN

BESLISPUNTEN

1. FUNCTIES OP DE MARKT

Doorbouwen op wat we hebben!

Veel is goed, wat goed is hoeft niet per se anders te worden. De gouden driehoek van horeca, warenmarkt en detailhandel blijft. Functies van weekmarkt, horecaterrassen, Volksfeest nemen we heel serieus en handhaven we op het plein. Heilige huisjes zijn er evenwel niet. Door beperkt te schuiven met de functies komt de puzzel van alle verschillende functies beter in elkaar te zitten. We geven het ontwerpbureau de vrijheid in het ontwerpen van de locaties en omvang van de diverse functies.

Weekmarkt blijft op het plein.

De weekmarkt is een belangrijke economische functie en blijft als functie mogelijk op de Nieuwe Markt en in de Torenstraat. Het huidige (najaar 2022) aantal marktkramen op de Markt is bepalend voor de nieuwe inrichting. Dit betekent een iets kleinere weekmarkt, dan waar contractueel ruimte voor is. Groei van de warenmarkt is mogelijk in de Torenstraat en het Vrijheidspark.

Terrassen blijven op het plein

De afspraken tussen gemeente en horeca-eigenaren over aantal m2 te plaatsen terras zijn bepalend. We streven naar vaste terrassen die op marktdagen kunnen blijven staan.

Volksfeest blijft op het plein.

Het Volksfeest blijft als functie mogelijk op de Nieuwe Markt.

BESLISPUNTEN

2. TOEKOMSTBESTENDIG

Toekomstbestendig en economisch vitaal centrum.
De ambitie is een nieuwe toekomstbestendige Markt voor Winterswijk als hart van het vitaal economisch centrum van Winterswijk. De ontwerpopdracht is het vinden van de juiste balans tussen gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde. De nieuwe Markt moet zo worden ingericht dat het een multifunctioneel te gebruiken ruimte in het centrum van Winterswijk blijft. En tegelijkertijd ook op meer dagen uitnodigt tot ontmoeten en verblijven rondom de kerk. De ambitie is een plein wat 365 dagen per jaar gezellig en aantrekkelijk is.

Klimaat
Het ontwerp levert een positieve bijdrage aan de biodiversiteit, het verminderen van hittestress en het verkleinen van wateroverlast door hevige buien in het centrum van Winterswijk. We geven hiermee invulling aan de vastgestelde kaders van de klimaatstrategie sept 2022 en de Groenstructuurvisie 2022.

Beleving
In de centrumvisie is beleving één van de hoofdthema's: 'We willen een centrum dat voor iedere leeftijdscategorie aantrekkelijk is, zowel voor jong als voor oud. Ook na sluitingstijd van de winkels moet het centrum haar sfeer behouden. In het centrum ervaar je het authentieke, historische Winterswijk op een creatieve en subtiele manier."

Duurzaam
De gemeentelijke opgave duurzaamheid bestaat uit vijf pijlers (1. Energietransitie, klimaatadaptatie, kringlopen, biodiversiteit en cultuurhistorie). Dit zijn speerpunten die we aan de hand van de totaalafweging toekomstwaarde, gebruikswaarde en belevingswaarde meenemen.

BESLISPUNTEN

3. INFRASTRUCTUREEL

Toegankelijkheid voor iedereen.

De nieuwe Markt moet voldoen aan de eisen vanuit toegankelijkheid voor iedereen.
Dit betekent in elk geval:

- De bestrating is goed toegankelijk voor mensen met een rolstoel.
- Zorg dragen voor obstakelvrije looplijnen voor mensen met een visuele beperking.
  Concreet: geen foutgeparkeerde fietsen op plekken waar voetgangers lopen.
- Een vloer die voldoende stroef is, maar vrij is van struikelrandjes en gevaarlijke hoogteverschillen.
- Een duidelijke geleidelijn in de vorm van bijvoorbeeld een goot of band in de straat.

Geen doorgaande weg over de Markt.

De Markt wordt primair ingericht voor voetgangers en fietsers.
Onderbouwing: het gaat om minimale hoeveelheid verkeersbewegingen, kan goed via andere straten in het centrum afgewikkeld worden, mits er geïnvesteerd wordt in duidelijker parkeerverwijssysteem. Kruispunt Meddosestraat/Torenstraat wordt veel veiliger voor voetganger en fietser als hier geen doorgaand autoverkeer meer rijdt. Verbinding noordzijde en zuidzijde kerk wordt beter als bezoekers aan het centrum geen straat meer hoeven over te steken.
Aandachtspunt: De markt blijft bereikbaar voor bevoorrading, bestemmingsverkeer en nood- en hulpdiensten.

BESLISPUNTEN

3. INFRASTRUCTUREEL

Geen parkeerplekken op de Markt en in de Torenstraat.

Ondernemers hechten veel waarde aan bestaande parkeerplekken op de markt. De gebruikers van het centrum bestaande uit bewoners en bezoekers hechten weinig waarde aan de bestaande parkeerplekken op de markt. Op de drukste momenten (als er weekmarkt is) zijn de parkeerplekken op de markt niet te gebruiken. Op de andere dagen van de week is de parkeerdruk minder hoog en is er voldoende vervangende parkeerruimte in andere straten.

Randvoorwaarde:

- Voldoende parkeerruimte voor de snelle boodschap in de buurt (loopafstand x meters).

Aandachtspunt:

- Mindervaliden parkeerplaatsen worden zo dicht mogelijk bij de Markt gesitueerd.

Fietsenstalling

De bestaande fietsenstallingen aan noordzijde van de kerk vervallen in de nieuwe situatie. Op of rondom de nieuwe Markt wordt onderzocht op welke wijze een fietsenstalling passend kan worden ingepast. Het vraagstuk van de fietsenstalling ontwerpen we in samenhang met vraagstuk voor gehele centrum.

BESLISPUNTEN

4. FINANCIEEL

De herinrichting van de Markt vraagt een investering voor de komende 30 jaar. We vragen na het opstellen van het schetsontwerp een concreet investeringsbudget aan bij de raad wat toereikend is om de eerder genoemde doelstellingen te bereiken.

BESLISPUNTEN

AANDACHTSPUNTEN

- De markt blijft bereikbaar voor bevoorrading, bestemmingsverkeer en nood- en hulpdiensten.
- Overlast tijdens de uitvoering, bewaken economische belangen in planning en uitvoering
- Openbaar rolstoeltoegankelijk toilet die 24/7

VERVOLGPROCES

PLANNING EN PROCES

BESLUITVORMING RAAD

Algemene raadscommissie (discussie, oordeelvormend).

- **Donderdag 2 februari 2023 19:30**

Raadsvergadering waarin de besluitvorming is over de kaders voor de herinrichting van de Markt.

- **Donderdag 16 februari 2023 19:30**

OKRA
Designing Meaningful Places